

gras, en droomend, weg in herinnering, zat ze bij hem, vaag-luisterend naar zijn stemmetje, naar zijn koddig-gebroken woorden, die zij nauwelijks begreep.

Haar gedachten verschilden zoo van die van Willem, haar neigingen waren zoo anders. Ze had zoo graag met hem gesproken over de boeken en gedichten, die zij mooi vond en die meer dan vroeger haar waren tot een verrukkenden troost.

Maar Willem hield niet van boeken, hij las zijn krant, de *Nieuwe Rotterdammer*, met heel veel aandacht, en een enkele maal een feuilleton, een romannetje uit een leesbibliotheek, haastig en zonder oordeel. Gedichten las hij nooit, hij begreep ze niet, bekende hij eerlijk. . . . Ook zijn ideeën over 't conventioneel goed en kwaad vinden van de menschen waren haar antipathiek. In niets was zijn oordeel ruimer dan dat van hun kennissen; bij hem 't zelfde belachelijk vinden van iemand, die maatschappelijk voordeel opofferde aan het volgen van gemoed en gevoel, 't zelfde plezier in die avondjes, die haar vaak verveelden tot wanhoop toe, en waaraan ze meedeed om hem niet verdrietig te maken.

Hij had haar verwonderd aangekeken, toen ze zeide, dat ze er niet van hield, om te gaan met menschen, die haar onverschillig waren. — Maar, Marie, geef je dan niets om gezellig verkeer? Je wilt toch niet menschen-schuw worden? . . . Ze had niets meer gezegd, eenvoudig toegestemd, omdat hij haar toch niet begreep, en zij zag, dat 't hem verdriet zou doen als zij haar wil zette tegen den zijne.

O, ze wist 't wel: vele andere vrouwen zouden gelukkig met hem geweest zijn, zooals hij was, altijd opgeruimd, altijd bereid haar genoeg te doen, 't huis vullend met zijn vroolijk gezang van opera-aria's, zijn blijde opgewektheid over de kleine genoegens van 't leven, dol op zijn jongetje, waarmee hij rolde door de kamer als een groote bulhond en een klein mopsje. . . . Er waren zoovelen, die van hem hielden om die prettige goedgehumeurdheid en hartelijkheid. Zoo ook Emma van Bosch, die gaarne bij hen logeerde, die 't een verkwikking vond te toeven na maanden van hard-werken, van ingespannen

studie, in dat jonge huishouden. Willem en Emma konden het best samen vinden. 't Kostte haar geen moeite te spreken en te lachen over allerlei gewone dingen: ze vond 't een verpoozing. Ze plaagde hem met zijn goed leventje, met zijn al-maar-dikker worden, zijn burgemeestersbuikje en onderkin, zijn geweldigen eetlust, en samen stoelden ze tot groote pret van den om hen dribbelenden kleinen Louis. . . . Dan keek Marie toe, pijnlijk voelend 't gemis van eigen vroolijkheid, van lust tot meestocien en meelachen, navrant-verdrietig over 't niet-meer-kunnen-zóó-zijn, zich-zelf-beschuldigend van koude geblaseerdheid, van onverschilligheid voor groot geluk. . . .

Maar ook waren er dagen, dat ze niets voelde van die désillusie, dat zij zich gaf alleen aan haar opvlammende passie, dicht omknellend met haar tenger lichaam 't groot-zware van Willem, in genotvolle overgave van zwakte aan forsche kracht — — — — —

Een paar weken geleden, een Novemberdag, zou bij hen komen dineeren een vriend van Willem, Arnold Termeule, een jong advokaat. Ze was in de keuken, toeziende op de bereiding van 't eten door de pas in haar dienst gekomen meid. Koosje vroeg wie de gast was dien middag.

— Meneer Termeule, van de Antonius-haven.

Koosje zag op, verwonderd keek ze Marie aan, 't blozende gezichtje nog rooder van den kachelgloed.

— Meneer Termeule? Die advokaat? Woont-ie niet, waar zoo'n groot wit bord op de deur is: Mr. Termeule, advokaat en procureur?

In de stem en de uitdrukking van Koosje's gelaat was iets vreemd-verwonderds, en daarom vroeg Marie:

— Ken je die meneer?

De meid aarzelde, keek voor zich, schuw en verlegen, toen, zonder te antwoorden, naar 't fornuis, het deksel van een pan oplichtend en erin roerend, als met ijver. Maar opeens keerde ze zich om naar Marie, en driftig, met verontwaardiging, zei ze snel:

— Komt die man bij u aan huis, mevrouw?

Marie schrok op, verbaasd over 't zonder-